

[Gert Petersen]

kratiet åbenbart ikke nu, efter at SV-regeringen er dannet.

Fjerde næstformand (Melchior):

Ønsker hr. Ib Nørlund ordet både som partiordfører og som ordfører for forslagsstillerne? Jeg har melding om, at hr. Ib Nørlund er ordfører for forslagsstillerne. Dem kan vi kun bruge én af. (Ophold). Så har hr. Ib Nørlund ordet nu på sit partis vegne.

Ib Nørlund (DKP):

Netop i disse dage har FN's generalforsamling igen vedtaget et antal resolutioner rettet mod apartheidpolitikken og opfordrende til international aktion for at bringe den til ophør. Det er sket med de sædvanlige knusende flertal og burde i hvert fald udgøre en moralsk baggrund også for denne debat. Det burde også gøre indtryk på elselskaberne i hele deres politik, men de har jo kun yderligere styret ufravendt imod en forøgelse af aftagelsen af sydafrikanske kul.

Når hr. Poul Nielson siger, at nu ligger bolden hos dem, så mener jeg, at den ligger og ruller i den helt forkerte retning i hvert fald. Jeg kan godt forstå den beklæmthed, hr. Poul Nielson kan føle ved at fremsætte sin opfattelse her. Når han nu henviser os til at afvente forhandlinger, så må jeg sige, at det er jo den afventning, man har henvist os til hele tiden. Hvad er det for formodninger, hr. Poul Nielson bygger på, om at der skulle kunne opnås noget nyt ved blot at afvente? Forøgelsen er jo sådan, at ifølge Elsams opgørelse regner man med i 1979 at aftage fem gange så mange sydafrikanske kul som i 1978. Og det er dog en meget betydelig reduktion, om jeg så må sige.

Der er blevet anført argumenter i retning af forsynings sikkerheden. Men når man tager hensyn til, igen ifølge Elsams opgørelse, at man regner med, at af Danmarks totale kulimport vil de sydafrikanske kul i 1979 udgøre 33,3 pct., i 1980 41,5 pct., i 1981 42,2 pct., i 1982 mener man at komme ned på 33,6 pct., i 1983 stiger de igen til 36,8 pct., så må det da også sige noget om forsynings sikkerheden, når en så væsentlig del af dansk kulimport skal stamme fra netop Sydafrika. Hvad har man egentlig tænkt sig at gøre, hvis FN drager konklusionen af sine ord og vedtager bindende sanktioner? Hvilken situa-

tion har man så bragt Danmark i? Og det er dog ikke ganske utænkeligt.

Jeg vil også gøre opmærksom på en anden side af sagen, nemlig at det også kan komme til at angå Danmarks handel med andre afrikanske lande. F. eks. er den danske eksport til Nigeria 5 gange så stor som eksporten til Sydafrika, og Nigeria hører til de lande sammen med Libyen og Algeriet, som gør sig til talsmænd for og muligvis snart træffer beslutning om at standse importen fra de lande, som opretholder forbindelserne med Sydafrika. Det er dog også en ting, man må tage med i betragtning. Eller hvad om de danske arbejdere ved elektricitetsværkerne efterkommer regeringens henstilling om ikke at anvende sydafrikanske kul og drager den følge-slutning af det, at så kan de ikke medvirke dertil? Også her har man skabt sig selv en umulig situation.

Derfor tæller disse argumenter ikke særlig meget. Regeringen må også af disse grunde træffe helt andre foranstaltninger, som går i andre retninger end bare at forøge importen fra Sydafrika.

For en god måneds tid siden var der her i landet repræsentanter for dels de sydafrikanske fagforeninger, SACTU, dels den afrikanske nationalkongres i Sydafrika, ANC. Disse repræsentanter afgav en erklæring, de havde også fulgt debatten, som løb her i landet, og jeg vil godt citere et stykke derfra, der drejer sig om prisspørgsmålet:

»Kullet er kun billigere på grund af den skånselsløse udbytning af arbejderne med et system, som overlader dem til mineejernes, de hvide minearbejderes og den fascistiske regerings nåde. Sorte minearbejdere betales ved kontraktens ophør i størrelsesordenen 8.000 kr. i gennemsnit for de sorte minearbejdere i 1977 pr. år, hvilket er under regimets egen såkaldte sultegrænse, og de hvide arbejdere fik i 1977 i gennemsnit 60.000 kr.«

De slutter denne appel med at sige:

»I det undertrykte sydafrikanske folks navn, specielt de udnyttede sorte minearbejdere, anmoder vi det danske folk, særlig fagforeningerne, om med alle midler at modstå disse forsøg fra Elsam på at hjælpe med at afstive apartheidtyranniet.«

Jeg synes, at man burde lytte til sådanne appeller, ikke mindst burde det største regeringsparti gøre det. Jeg tror ikke, det gør noget indtryk på hr. Uwe Jensen (Ribe a.), som